

**REGIONE AUTÒNOMA DE SARDIGNA
REGIONE AUTONOMA DELLA SARDEGNA**

COMUNE DI SINNAI

COMUNU DE SÌNNIA

Progetu finantziau cun su dinai de sa Regione Autònoma de Sardigna cunforma a sa L. 482/99 e a sa L.R. 22/2018.

CRANOVALI SINNIESU ARISERU E OI

Seus giai de unus cantu de diis in su Cranovali.

In antigòriu su fueddu po custa festa fiat “Segarepetza”, aici comenti si narat oi e totu in lingua sarda-logudoresa “Carrasecare” cun sa matessi etimologia de su fueddu.^[1]In Sinnia su Cranovali incumentzàt sa giòbia chi ddi narànt “Giòbia de lardajolu” o “Giòbia de trallai ollu” est a nai sa dii chi si fiat scallai s’ollu de porcu po coi is fritus (tzìpulas, parafritus, cullixoneddus a matza de mindula, de arrescotu e atrus). In custa dii incumentzànt is spàssius: màscaras e ballus e a mericeddu essiant is màscaras a cuaddu puru.^[2]Sa dii de Cranovali prus manna fiat cussa de su Domìnicu de Carnovali, in custa dii essiant is màscaras prus mannas e is bagadius essiant po is bixinaus po cantai e brullai, a mericeddu incumentzànt is billus (fueddu chi parit tipicu sinniesu) cun is sonadoris de launeddas chi beniant assoldaus de is bagadius po apariciai is ballus e duncas billai totu sa noti baddendi.

Su “Lunis de agoa” fiat sa dii prus abetada poita in custa dii nci fiat sa famada cursa de is cerbus, màscara chi est abarrada oi puru. Custa cursa previdiat una cassa finta a cerbus, cun totu is figuras chi serbint po custa: is cannaxus, is sirbonis, is canis e is cassadoris. Custa cursa acabàt cun sa mortoxa de is cerbus.

Su “Martis de agoa” fiat s’ùrtima dii de Cranovali, arricu de acuntèssius: fiat sa dii de is parillias, custas si fiant in is bias prus mannas de sa bidda. Is parilliantis currendi a cuaddu, depiant circai de scudi is bersàllius cun una pètiga e ddus depiant fai arrui a terra. Arribànt duncas is màscaras de is corbus bistius de nieddu, chi pinnigant is prèmius.

Is afestamentus sighiant a ora de noti innui si cuncordàt sa cumèdia de “Cranovali Mortu” in lingua sarda: custa cumèdia biiat sa morti de Cranovali, beniat ligiu su testamentu ca fiat prenu de brullas e bortas meda teniat aintrus chistionis politicas e sotzialis de sa bidda.

Sa campana manna de sa crèsia a mesunoti sinniàt s’acabu de is festas, poita si intràt in Carèsima cun su “Mèrcuris de cinixu”.

S’ùrtimu arrastu de Cranovali perou est cussu chi est nau “Domìnicu de is tròjas”: is tròjas funt is fèminas brutas, chi in s’interis de sa festa de Cranovali no ant fatu is fainas de domu.

Custa dii fiat s’ocurrèntzia po torrai po s’ùrtima borta a is festas.^[3]Ocannu est su primu annu, a pustis de sa pandemia, chi s’at a afestai su Cranovali in bidda.

Cun su passai de is annus, comenti a totu is cosas, su Cranovali est mudau e po ocannu in bidda is diis de festa ant a essi su primu sàbudu de Carèsima, su 25 de Friàrgiu, cun sa parada de is màscaras e de is carrus allegòricus e sa cumèdia in campidanesu de “Cranovali mortu”.^[4]Su 26 de Friàrgiu invecis, chi iat a essi “Su Domìnicu de is Tròjas” nci at a essi sa “Pingiadatza” a mengianu e a merì sa cassa manna cun sa rapresentazioni de “Is Cerbus” e de is màscaras chi benint de is atras biddas.

(Is mitzas de cantu eus scritu funt: U. Agus "Tradizioni popolari campidanesi; C. Perra "Storia di Sinnai dalle origini al 1960"; G. Cadeddu in "Questa Sinnai")